

Οἶν. *Οφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.): *Απλυτα πιάττα - ποτήρια - ροῦχα κττ. κοιν. *Αδλυτα τσαὶ πλυμένα εἶν' ὅλο μία (τὰ ἀπλυτα καὶ τὰ πλυμένα εἶναι τὰ ἴδια) *Απουλ. *Ανήπλυτα ροῦχα Κρήτ. Πάρ. || Φρ. *Απλυτα μαλλιά (οἱ μαλλοὶ τῶν προβάτων, οἱ κατὰ ὀπίσθια σκέλη, κσιρόμενοι περὶ τὸ τέλος τοῦ ἔαρος, διὰ τὸ ὅτι δὲν ἐπλύθησαν ἀκόμη εἰς ποταμὸν ἢ εἰς θάλασσαν. Συνών. κολόκουρα, κολοκούρια, κολοκουρίδια) Κίμωλ. Πελοπν. (Κορινθ.) *Ανήπλυτος κι ἀσούβιαστος (ἐπὶ ἀκαθάρτου. ἀσούβιαστος = ὁ μὴ λευκανθεὶς διὰ γαλακτώματος ἀσβέστου) Α.Κρήτ. *Ανήπλυτο τσουκάλι (ἄσχημος ἀνὴρ ἢ γυνή) Νίσυρ. *Ανήπλυτη κοιλιὰ (ὁ στόμαχος καὶ τὰ ἔντερα κλαπέντος σφαγίου ἀναρτώμενα ἀπὸ τοῦ τραχήλου τοῦ ζυφοκλόπου) Κρήτ. Μοῦ *ρχεται 'σάν νὰ φορῶ ἀνήπλυτη κοιλιὰ (προσβάλλομαι βαρύτερα) αὐτόθ. || *Ἀσμ.

Πομπή τῶν ἁγίων εἶσαι σὺ καὶ κάμνεις τὴ μεάλῃ, μὰ ποῖός σὲ καταχρειάζεται, ἀνήπλυτο τσουκάλι;

Νίσυρ. Συνών. ἄλουστος, ἀπάστρευτος 1. β) Τὸ οὐδ. πληθ. ὡς οὐς., ἐπὶ ἐσωτερικοῦ ἐνδύματος μήπω πλυθέντος πρὸς καθαρισμὸν κοιν.: Μάζωξε τὰ ἀπλυτα, γιατί θὰ βάλωμε μπουγάδα κοιν. || Φρ. Βγάζω τ' ἀπλυτά μου (ἐμφανίζω τὰ ἐλαττώματά μου, τὰς κακίας μου) κοιν. Βγάζω τ' ἀπλυτά μου 'ς τὸ δρόμο (συνών. τῇ προηγουμένῃ) πολλαχ. Αὐτεῖν' ἔχ'νε πουλλά ἀπλυτα (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Στερελλ. (Αἰτωλ.) Παίρνει τ' ἀπλυτά του ἢ παίρνει τ' ἀπλυτά του καὶ τὰ πλυμένα του (ἐπὶ τοῦ ταχέως καὶ αἰσχροῦς ἀπομακρυνομένου ἢ ἐξαφανιζομένου) πολλαχ. Πλέν' τ' ἀπλυτα (ἐπὶ τοῦ διεξάγοντος τὴν πλύσιν βραδέως) *Ηπ. (Ζαγόρ.) 2) *Ο μὴ πλυθεὶς τὸ πρόσωπον καὶ τὰς χεῖρας, ἴδια τὴν πρωίαν, ἀνιπτος σύνηθ.: *Απλυτος εἶν' ἀκόμη σύνηθ. Νίβρον, γιατί εἶσ' ἀνήπλυτος Θήρ. || Παροιμ.

Ἡῦραν οἱ ἀπλυτοὶ νερόν κ' οἱ ἄλουστοὶ σαποῦνι, ἦῦραν κ' οἱ ἀξυπόλυτοὶ καλίκια μὲ τοῖς ἄτσε (ἐπὶ τῶν τυχαίως καὶ ἀναξίως πλουτησάντων) Σύμ. Συνών. ἀνιψος 1, ἀνιψος. 3) *Ο φορῶν ρυπαρὰ ἐνδύματα Πόντ. (Τραπ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.)

β) Μεταφ. 1) Κακός, μοχθηρός, ἀπεχθής Στερελλ. (*Αράχ.): Δὲν εἶδες τί ἀπλυτος εἶναι! 2) *Ονειδιστικῶς, εὐτελῆς, ἄσημος Πελοπν. (Γελίν. Κορινθ. κ. ἀ.): *Αντε νὰ χαθῆς, μωρὴ ἀπλυτη!

ἀπλωδιπλωσιὰ ἢ, ἀμάρτ. ἀπλουδιπλουδὰ Λέσβ. *Ἐκ συμφύρ. τῶν οὐς. ἀπλωσιὰ καὶ διπλωσιὰ. *Ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ὑφάσματος: *Ἀσμ. *Σ τὴ μέσῃ φαίνει τὸν ἀγτό, 'ς τὴν ἄκρῃ τοῦ φιδάρι τοῖ πα' 'ς τὴν ἀπλουδιπλουδὰ φαίνει ἀνατουράλι (ἀνατουράλι ἀντὶ νατουράλι = εἶδος ἄνθους ἢ φυτοῦ).

ἀπλωμα τό, κοιν. καὶ Πόντ. (Κοτύωρ.) ἀπλωμαν Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) ἀπλουμαν Λυκ. (Λιβύσσ.)

Τὸ μεσν. οὐς. ἀπλωμα.

1) Πᾶν ὅ,τι ἀπλώνεται, ὅ,τι διατίθεται κατ' ἔκτασιν, ἐπὶ ὑφάσματος Θήρ.: *Απλώματα, χράμα, κιλίμα, χαλιά. *Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Χρον. Πασχάλ. 1,544,19 (ἐκδ. Βόννης) «διάλιθα χρυσουῖφῃ ἀπλώματα τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου».

2) *Ἡ κατ' ἔκτασιν διάθεσις, ἐξάπλωσις, ἀνάπτυξις, οἶον πρὸς ἡλιασμὸν ἢ στέγνωσιν κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.): Τὸ ἀπλωμα τῆς πεσιέτας - τῶν ρούχων - τῶν σετονγιῶν - τῆς σταφίδας - τοῦ χαλιοῦ κττ. κοιν. Τὰ δικά σου τὰ ἀπλώματα δὲ μ' ἀρέσουνε Θήρ. Βιάζομαι, γιατί ἔχω ἀπλωμα Πελοπν. Χίος *Ετόλωσα τ' ἀπλωμαν τῇ λωματίων - τῇ πουλγουρί' κττ. (ἐτελείωσα τὸ ἀπλωμα τῶν ρούχων - τοῦ πλιγουριοῦ) Κοτύωρ. Χαλδ. Συνών.

ἀπλωμός, ἀπλώσιμον. β) *Ἐπὶ τῆς τυροκομίας, νόσος τοῦ τυροῦ, καθ' ἣν οὗτος ἀποβάλλει τὴν συνεκτικότητά του καὶ οὕτω ἀπλώνεται ΝΖυγούρ. Τυρός *Αγράφ. 65. γ) *Ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου, τὸ νὰ ἐκτείνῃ τις τοὺς πόδας του σύνηθ.: Γιὰ δὲς ἀπλωμα ποδιῶν! σύνηθ. καὶ Πόντ. (Κοτύωρ.): *Εμορφον ἔρται με τ' ἀπλωμα 'ς τὸ τδαῖρ' (μοῦ ἀρέσκει τὸ ξάπλωμα 'ς τὴν χλόην) Κοτύωρ. || Παροιμ. Κατὰ τὸ πάπλωμα καὶ τὸ ἀπλωμα (ὅτι ἀναλόγως τῶν δυνάμεών μας πρέπει νὰ ἐκτείνωμεν τὰς ἐργασίας μας) Πελοπν. (Λάστ.) κ. ἀ. Συνών. ξάπλωμα, ξαπλωταρεῖό. 3) *Ἐκτασις, εὐρυχωρία Πελοπν. (Λακων.): Νὰ ἀπλωμα! Συνών. καὶ ἀντίθ. ἰδ. ἐν λ. ἀπλα 2.

ἀπλωμάτσα ἢ, ἀμάρτ. *πλουμάτσα *Ηπ. (*Αρτ. Πρέβ.) *δλουμάτσα *Ηπ. (*Αρτ.)

*Ἐκ τοῦ οὐς. ἀπλωμα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άτσα κατ' εὐθείαν ἐκ τῆς ὀνομαστικῆς ὡς καὶ στρωμα -στρωμάτσα.

*Ἡ στρωμνὴ ἐφ' ἧς κοιμῶνται, στρωμα εἶτε τὸ σύνολον εἶτε τὸ περικάλυμμα ἐνθ' ἀν.: Γέμ'σα τ' δλουμάτσα μαλλιά *Αρτ. *Αδειασα σήμερα τ' δλουμάτσα κ' ἐπλυντα τὰ μαλλιά αὐτόθ. Συνών. στρωμα.

ἀπλωμός ὁ, Κρήτ. Πελοπν. (Τριφυλ.) κ. ἀ.

*Ἐκ τοῦ ρ. ἀπλώνω. Διὰ τὴν παραγωγὴν ἰδ. ἀνακατωμός.

*Απλωμα 2, ὁ ἰδ., συνεκφερόμενον μετὰ τοῦ δὲν ἔχει εἰς δῆλωσιν τοῦ ἀδυνάτου (ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1, 417) ἐνθ' ἀν.: *Απλώνω ἀπλώνω τὰ σκουτιὰ τόση ὥρα καὶ ἀπλωμό δὲν ἔχουνε (δὲν τελειώνει τὸ ἀπλωμά των) Τριφυλ.

ἀπλώνω κοιν. καὶ Καππ. (*Αραβάν. Σινασσ. κ. ἀ.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. *Οφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) ἀπλών-νω *Απουλ. Καλαβρ. (Μπόβ.) Κύπρ. Ρόδ. ἀπλώνων βόρ. ἰδιώμ. *πλώνω Θράκ. (Σαραεκλ.) Κασ. Χίος κ. ἀ. *πλών-νω *Απουλ. Καλαβρ. Κάλυμν. Κύπρ. Κῶς Χίος (Πυργ.) *πλώνων Θράκ. (*Αδριανούπ.) *πλών-νον Εὐβ. (*Ανδρων. Κονίστρ. Κύμ. κ. ἀ.) ἀπλώθω *Αμοργ. Θήρ. Καλαβρ. (Μπόβ. Χωρίο Ροχούδ.) Κίμωλ. Κύπρ. Μεγίστ. Νάξ. (*Απύρανθ. Φιλότ.) Σέριφ. Σίφν. Πόρ. *πλώθω Μεγίστ. ἀπλώθου Λυκ. (Λιβύσσ.) Μέγαρ. ἀπλέν-νον Καλαβρ. (Καρδ.) ἀπρού-χου Τσακων. ἀφκώνω Καππ. *φκώνω Καππ. (Φάρας.)

Τὸ μεσν. ἀπλώνω, ὁ ἐκ τοῦ μεταγν. ἀπλῶ. Διὰ τὸν τύπ. ἀπρούχου πβ. πλάσσω - πράσσου, ματώνω - ματούχου, περὶ ὧν ἰδ. GAnagnostopulos Tsakon. Grammat. 48 κέξ. Διὰ τὸν τύπ. ἀφκώνω πβ. πλάτανος - φκάτανος, περὶ οὗ ἰδ. RMDawkins, Modern Greek in Asia Minor 158 § 274. Διὰ τὸν τύπ. ἀπλώθω πβ. νοιώνω - νοιῶθω, ἰδ. καὶ ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,297.

α) Μετβ. 1) *Ἐπὶ ὑφασμάτων ἐν γένει, ἀναπτύσσω, διαπτύσσω, ἀναπεταννύω, συνήθως ἐπὶ πλυθέντων πρὸς στέγνωσιν κοιν. καὶ *Απουλ. Καλαβρ. (Μπόβ. Χωρίο Ροχούδ. κ. ἀ.) Καππ. (*Αραβάν.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. *Οφ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων.: *Απλώνω τὰ ροῦχα - τὰ σετονγια νὰ στεγνώσουν. *Απλώνω τὸ πάπλωμα - τὸ στρωμα - τὸ χαλί κττ. *Ἐχω ἀπλωμένα τὰ ροῦχα κοιν. *Ἐπλωσα τὰ λώματα Κερασ. Κοτύωρ. || Παροιμ. φρ. *Απλώνει τὸ ζωνάρι του γὰ καβγᾶ ἢ ἀφίνει τὸ ζωνάρι του λυμένο γὰ καβγᾶ (οἶονεὶ ἀφίνει τὸ ζωνάρι του νὰ σύρεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἵνα πατηθῇ ὑπὸ τινος καὶ οὕτω προκληθῇ λογομαχία ἢ καὶ συμπλοκή. *Ἐπὶ προκλητικῷ ἢ φιλέριδος) πολλαχ. *Απλώνω τὰ παννὰ (ἐπὶ ἱστιοφόρου πλοίου) πολλαχ. *Απλώ τὸ μύλο (βραχυλ. ἀντί: ἀπλώνω τὰ παννὰ τοῦ μύλου) ..σθηρ. *Σ ἕναν ἥλιο ἀπλώνουνε τὰ ροῦχα τους (ἐπὶ

